

ATM for SMEs

Interreg Europe

ISTNIEJE WIELE RÓŻNYCH PROGRAMÓW MIKROFINANSOWANIA W EUROPIE, JEDNAK ISTNIEJĄ ZNACZNE RÓŻNICE W SPOSOBIE, W JAKI INICJATYWY MIKROFINANSOWANIA DOCIERAJĄ DO GRUP DOCELOWYCH. DLATEGO TEŻ CELEM PROJEKTU "ATM DLA MŚP", REALIZOWANEGO W RAMACH PROGRAMU INTERREG EUROPE, JEST DĄŻENIE DO...

**...POPRAWY DOSTĘPU DO MIKROFINANSOWANIA
W REGIONACH PARTNERSKICH POPRZEC DZIELENIE SIĘ,
WYMIANĘ WIEDZĄ I INNOWACYJNYMI ROZWIĄZANIAM I NA
POZIOMIE LOKALNYM.**

Konsorcjum "ATM dla MŚP" jest kierowane przez Agencję Przedsiębiorczości FEJÉR, Węgry (Fejér Enterprise Agency, HU) i charakteryzuje się zrównoważonym udziałem instytucji zarządzających i instytucji mikrofinansowych oraz partnera doradczego na poziomie europejskim.

Intensywna wymiana międzyregionalna i proces uczenia się, zaplanowany w ramach projektu, pozwala gromadzić dowody na wykonalność zidentyfikowanych dobrych praktyk i czerpać korzyści z doświadczeń zebranych od regionów partnerskich.

Istnieje wiele różnych programów mikrofinansowania w Europie, jednak istnieją znaczne różnice w sposobie, w jaki inicjatywy mikrofinansowania docierają do grup docelowych. Dlatego też celem projektu "ATM dla MŚP", realizowanego w ramach programu INTERREG Europe, jest dążenie do

POPRAWY DOSTĘPU DO MIKROFINANSOWANIA W REGIONACH PARTNERSKICH POPRZEC DZIELENIE SIĘ, WYMIANĘ WIEDZĄ I INNOWACYJNYMI ROZWIĄZANAMI NA POZIOMIE LOKALNYM.

Konsorcjum "ATM dla MŚP" jest kierowane przez Agencję Przedsiębiorczości FEJÉR, Węgry (Fejér Enterprise Agency, Węgry) i charakteryzuje się zrównoważonym udziałem instytucji zarządzających i instytucji mikrofinansowych oraz partnera doradczego na poziomie europejskim.

Intensywna wymiana międzyregionalna i proces uczenia się, zaplanowany w ramach projektu, pozwala gromadzić dowody na wykonalność zidentyfikowanych dobrych praktyk i czerpać korzyści z doświadczeń zebranych od regionów partnerskich.

INFORMACJE O PROJEKCIE

Liczba partnerów: 10

Kraje partnerskie:

**Węgry, Niemcy, Polska,
Włochy, Hiszpania, Norwegia,
Chorwacja, Belgia**

Główne rezultaty:

**9 regionalnych planów
działania, 6 wyjazdów
studyjnych, 9 ulepszonych
polityk, 6 nowych projektów**

Czas trwania projektu:

4/2016 - 3/2021

Środki z EFRR: 1,341,720 EURO

TŁO PROJEKTU

Projekt "ATM dla MŚP" jest realizowany w ramach programu INTERREG EUROPE.

Celem projektu jest zapobieganie brakowi dostępu do kredytu i wykluczenia finansowego, co stanowi poważną przeszkodę w tworzeniu działalności gospodarczej poprzez wymianę lokalnych polityk, innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk.

Konsorcjum "ATM dla MŚP" jest kierowane przez Fejér Enterprise Agency (WĘGRY) i charakteryzuje się zrównoważonym udziałem instytucji zarządzających i instytucji mikrofinansowych oraz partnera doradczego na poziomie europejskim.

PODSUMOWANIE DOBRYCH PRAKTYK

PROGRAM FINANSOWANIA ROLNICZEGO FEA: SYSTEM APLIKACJI KREDYTOWEJ ONLINE I USŁUGI ROZWOJU BIZNESU DLA PRZEDSIĘBIORSTW ROLNICZYCH

FEA (Agencja Przedsiębiorczości Fejér, Węgry)

Cel dobrych praktyk: Program finansowania obszarów wiejskich FEA rozwinął inicjatywę Credinfo, aby dotrzeć do klientów z obszarów wiejskich, którzy mieszkają na obszarach nieobjętych oddziałami MIF poprzez umożliwienie aplikowania o pożyczki i dostęp do usług rozwoju biznesu online.

Główną grupą docelową programu finansowania obszarów wiejskich w ramach FEA to osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą lub małe przedsiębiorstwa na obszarach o liczbie ludności mniejszej niż 5.000 mieszkańców, przedsiębiorstwa rolnicze, lokalne gospodarstwa rolne i producenci ekologicznego rolnictwa. Znaczna część tych wiejskich przedsiębiorców (zazwyczaj zaniebnywana przez banki) prowadzi

działalność rolniczą na obszarach, które nie są objęte oddziałami MIF.

Aby zaspokoić potrzeby tej konkretnej grupy docelowej, FEA opracowała zintegrowany pakiet o nazwie Credinfo, który jest częścią programu finansowania obszarów wiejskich. Credinfo umożliwia klientom składanie wniosków kredytowych przez Internet na stronie internetowej FEA, co zmniejsza kosztowne i czasochłonne obciążenia związane z podróżowaniem do biur MIF w wiejskich miastach.

Więcej informacji na stronie:

www.credinfo.hu lub
www.interregeurope.eu/atmforsmes

BUDOWANIE ROZBUDOWANEGO POŚREDNICTWA FINANSOWEGO POZIOM W DYSTRYBUOWANIU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Ministerstwo Finansów

Cel dobrej praktyki: Utworzenie rozszerzonej sieci dystrybucji pośredników finansowych, która oferuje instrumenty finansowe na korzystnych warunkach dla szerokiego zakresu przedsiębiorstw, w tym mikro- przedsiębiorstw. Instrumenty finansowe w Programach Operacyjnych Rozwoju Gospodarczego (EDOP) na lata 2007-2013 przeznaczone dla węgierskich mikro- oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) miały trudności z dostępem do finansowania. System bankowy nie służył MŚP na odpowiednim poziomie mimo faktu, że sektor MŚP dysponował wieloma rentownymi projektami. Dlatego Instytucja Zarządzająca ustanawia szeroki, pośredni poziom finansowy angażujący różnego rodzaju pośredników. W grupie produktów kredytowych zaangażowanych było 140 instytucji finansowych: 29 banków, 55

spółdzielcze kasy oszczędnościowe i 56 instytucji mikro- finansowych. Instytucje te zostały wybrane przez otwarte nabory. Ważnym czynnikiem sukcesu programów EDOP w latach 2007-2013 było opieranie się na szerokiej bazie pośredników finansowych. Duża liczba i różne rodzaje pośredników finansowych stanowią gwarancję szerokiego zasięgu działań zarówno pod względem geograficznym, jak i społecznym. Instytucja Zarządzająca umożliwiła zaangażowanie się spółdzielczych kas oszczędnościowych, przedsiębiorstw finansowych i fundacji rozwoju przedsiębiorczości.

Te dwa ostatnie typy organizacji przyniosły największą liczbę zamówień na produkty kredytowe w ramach EDOP.

Europejskie Centrum Biznesu i Innowacji w Burgos (CEEI Burgos)

Cel dobrej praktyki: Ustanowienie udanego partnerstwa pomiędzy organem publicznym a inkubatorem przedsiębiorczości wyspecjalizowanym w dostarczaniu mikrokredytów w celu wsparcia start-upów, osób bezrobotnych i rozwoju obszarów wiejskich w prowincji Burgos.

Po kryzysie usługi kredyty były bardzo ograniczone i obwarowane wieloma limitami na tradycyjnym, hiszpańskim rynku finansowym z powodu kryzysu kredytowego. W wyniku tej sytuacji stworzono partnerstwo między SODEBUR (Regionalną Rządową Agencją Rozwoju) i CEEI Burgos zostało udoskonalone w celu oferowania mikrokredytów przedsiębiorcom z obszarów wiejskich lub MŚP poniżej 25 000 EUR bez konieczności wniosku o

gwarancję lub zabezpieczenie na poziomie korzystnej stopy procentowej (1,5% -3%). Ten instrument jest przeznaczony wyłącznie dla prowincji Burgos i ma również na celu ograniczenie migracji młodzieży do innych większych miast.

CEEI Burgos zaprojektował specyficzne cechy produktu zgodnie z celami społecznymi prowadzonymi przez organizację publiczną, taką jak SODEBUR, która w 2013 r. przyznała początkowy budżet w wysokości 125 000 EUR na wypłatę mikropożyczek jako program testowy, pilotażowy, w którym CEEI-Burgos był odpowiedzialny za zarządzanie funduszem. Dzięki sukcesowi partnerstwa i osiągniętych wynikom budżet ten został zwiększony do 800 000 EUR w 2016 r.

USTANOWIENIE PIERWSZEGO BANKU ETYCZNEGO W CHORWACJI PRZEZ SPÓŁDZIELNIĘ DLA ETYCZNEGO FINANSOWANIA

Agencja Rozwoju Regionalnego PORA w powiecie Koprivnica Križevci

Cel Dobrej Praktyki: Wspieranie mikroprzedsiębiorstw, które są odrzucane przez tradycyjne banki poprzez ustanowienie Banku Etycznego w Chorwacji korzystającego z Europejskiego Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej.

Spółdzielnia ds. Finansowania Etycznego (ZEF) została utworzona w 2014 r., a jej głównym celem było ustanowienie pierwszego banku etycznego w Chorwacji w celu umożliwienia dostępu dla osób chcących otworzyć własną firmę ale którzy, z różnych powodów, zostali wykluczeni z tradycyjnego systemu finansowania.

ZEF obejmuje ponad sto osób fizycznych i prawnych, pracujących w regionach, które decydują o najważniejszych sprawach związanych z pracą spółdzielni oraz wybierają i odwołują członków organu zarządzającego.

Wszyscy członkowie ZEF są także współwłaścicielami sumy aktywów spółdzielni, a więc także etycznego banku założonego przez ZEF. Głównym celem ZEF było stworzenie etycznego banku "ebanca", który jest zjednoczoną organizacją, zapewniającą swoim klientom dostęp do finansowania, usług doradczych i aktywnego zmniejszania ryzyka finansowego.

ZEF działa obecnie w 6 biurach w całej Chorwacji, gdzie wszyscy potencjalni klienci mogą uzyskać niezbędne informacje na temat "ebanca" i możliwości pożyczkowych z maksymalną stopą procentową w wysokości 4%. Nie wymaga się od mikroprzedsiębiorców gwarancji i nie ma klauzul dotyczących walut. Wsparcie niefinansowe dla mikroprzedsiębiorców odbywa się za pośrednictwem sieci ZEF w całej Chorwacji.

Ministerstwo Finansów

Cel Dobrych Praktyk: Połączony program dotacji i mikrokredytów powstał na potrzeby obecnego braku dostosowanych do potrzeb mikroprzedsiębiorców produktów na Węgrzech, którzy korzystają z funduszy strukturalnych.

W ramach Programu Operacyjnego Rozwoju Gospodarczego (EDOP) na lata 2007-2013 Instytucja Zarządzająca opracowała połączony system dotacji i mikrokredytów dedykowany specjalnie dla mikroprzedsiębiorstw i udostępniany za pośrednictwem wybranych pośredników finansowych. Program obejmował bezzwrotną i zwrotną pomoc finansową i był finansowany z funduszy strukturalnych (EFRR). Pomoc finansowa mogła zostać wykorzystana na modernizację technologii, zakup maszyn, rozwój IT,

zakup i rozwój infrastruktury biznesowej (nieruchomości). Główną grupą docelową były mikroprzedsiębiorstwa, które miały trudności z uzyskaniem dostępu do środków finansowych i miały ograniczone środki na pokrycie wkładu własnego na projekty. Pod względem struktury programu całkowite koszty kwalifikowalne projektów finansowanych obejmowały mieszankę zasobów własnych, mikropożyczek i bezzwrotnych dotacji. Zasoby własne nie mogły być niższe niż 10%, dotacja bezzwrotna nie mogła przekroczyć 45%, a mikropożyczka musiała być większa niż część bezzwrotna, ale mniejsza niż max. 60%. Jeśli chodzi o wielkość projektu, bezzwrotna dotacja mogła wynosić od 3 300 EURO do 33 000 EURO, podczas gdy mikropożyczka mogła wynosić od 3 300 EURO do 65 400 EURO.

MODEL PARTNERSTWA ZAUFANIA

Firma KIZ SINNOVA na rzecz innowacji społecznej

Cel dobrej praktyki: wprowadzenie oferty mikrokredytów w Niemczech poprzez utworzenia sieci różnych partnerów.

Model oparty na zaufaniu ma na celu dostarczenie mikrokredytów przedsiębiorcom poprzez partnerstwa pomiędzy różnymi podmiotami w przypadku, kiedy sama instytucja mikrofinansowa (MFI) nie byłaby w stanie tego zrobić. Prawidłowe i dokładne połączenie instytucji i instrumentów finansowych pozwoliło zbudować most pomiędzy wymaganiami wszystkich zaangażowanych stron.

Bank partnerski wypłacałby pożyczki, które były zabezpieczone przed niewykonaniem zobowiązania przez fundusz gwarancyjny, który stał się "zapleczem" pożyczek i dlatego pozwalał MIF na prowadzenie swojej działalności. MIF byłby w bezpośrednim kontakcie z przedsiębiorcami, a DMI jest instytucją zarządzającą, która zapewnia, że cały system (bank, fundusz gwarancyjny, MIF) działa dobrze, a zatem jakość w całym łańcuchu jest zachowana. Ta sieć oparta na zaufaniu umożliwiła rozwój mikrofinansów w Niemczech.

Agencja Przedsiębiorczości Fejér (Węgry)

Cel Dobrych Praktyk: Pomoc młodym przedsiębiorcom w zdobywaniu praktycznej wiedzy i umiejętności, aby móc rozpocząć lub rozwinąć działalność za pośrednictwem platformy e-learningowej i konkursów z zakresu przedsiębiorczości skierowanych do studentów.

Poprzez stronę www.vallalkozastan.hu, FEA oferuje szkolenia online dla przedsiębiorców i studentów biznesu. Tematy obejmują kompilację biznesplanu i praktycznego wprowadzenia do aplikacji kredytowych. FEA oferuje także wydrukowaną książkę "Vállalkozástan" (badania z zakresu przedsiębiorczości), które uzupełniają kurs on-line. Celem tych szkoleń jest przekazanie praktycznej wiedzy i umiejętności biznesowych, których studenci mogą nie otrzymać w szkole. Aby uzyskać dostęp do usługi, użytkownicy muszą zarejestrować się na stronie internetowej, gdzie otrzymują materiały do kursu e-learningowego bezpłatnie. Istnieje również dostęp do innych stron szkoleniowych, www.fiatallalkozok.hu oraz www.albacourse.com, które oferują szkolenia w zakresie dodatkowych tematów, takich jak mikrofinansowanie, założenie firmy, opodatkowanie, księgowość, marketing i wnioski o pożyczkę online.

Jeden z kursów www.albacourse.com to program MBA "Mikrofinansowanie, Prawa Człowieka i Rozwój Współpracy", w ramach którego uczestnicy mogą uzyskać tytuł MBA Uniwersytetu w Kadyks (Hiszpania), jeśli spełniają wszystkie wymagania programu. Innym projektem fundacji jest konkurs przedsiębiorczości ucznia, którego celem jest promowanie przedsiębiorczości wśród uczniów w wieku 14-18 lat. Uczestnicy konkursu angażują się w szereg ciekawych i innowacyjnych ćwiczeń, np. kręcenie filmu na temat pomysłu na biznes, symulującego środowisko biznesowe i gry zespołowe online. Konkurs realizuje zatem zasadę "uczenia się przez zabawę", umożliwiającą młodym studentom zdobywanie aktualnych umiejętności biznesowych i podstawowej wiedzy o przedsiębiorczości. Konkurs jest organizowany i zarządzany przez www.diakvallalkozo.hu. Uczestnicy aplikują i przesyłają swoje portfolio on-line. Część finałowej rundy jest prowadzona on-line, a system oceniania jest również zarządzany za pośrednictwem strony internetowej.

PROJEKT „GOTÓWKA NA START”

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

Cel Dobrych Praktyk: Celem programu jest kompleksowe wspieranie inicjatyw przedsiębiorczych mających na celu podniesienie poziomu aktywności gospodarczej i zdolności do zatrudnienia przy jednoczesnym promowaniu innowacji w mikroprzedsiębiorstwach na terenie województwa mazowieckiego.

Projekt „Gotówka na Start” skierowany jest do bezrobotnych i nieaktywnych mieszkańców Mazowsza. Oferuje kredyty na działalność gospodarczą, o szerokim zakresie celów, takich jak kapitał inwestycyjny, obrót, a także bieżące koszty operacyjne, rozbudowa lub modernizacja produkcji oraz wartości niematerialnych i prawnych związanych z projektem. Projekt ma wstępny etap wdrożenia, obejmujący pomoc, doradztwo

i wsparcie dla przedsiębiorców przed wypłatą pożyczki. Istnieje również badanie predyspozycji na jedną godzinę dla każdego beneficjenta; Co więcej, mają spersonalizowany, 4-godzinny coaching, aby pomóc w opracowaniu ich biznes planu. Po udzieleniu pożyczki spersonalizowane szkolenie trwa nadal, a wnioskodawca może wybrać obszar zainteresowania między marketingiem, ekonomią i podatkami. Maksymalna kwota pożyczki wynosi ok. 11 700 EURO, oprocentowanie 0,5% bez dodatkowych opłat i prowizji. Okres spłaty wynosi do 60 miesięcy. Główne wymagania dotyczące dostępu do programu to przedstawienie stosownego zaświadczenia o potwierdzającego bezrobocie lub nieaktywność zawodową wydanego przez administrację publiczną oraz potwierdzenie zamieszkania na terenie województwa mazowieckiego. Program skierowany jest do osób w wieku od 18 do 64 lat.

PROGRAM WSPARCIA KREDYTOWEGO ZALAEGRSZEG

Fundacja Promocji Przedsiębiorczości Zala County (Węgry)

Cel dobrej praktyki: Stworzenie efektywnego partnerstwa między MIF a urzędem burmistrza, którego głównym celem jest obniżenie stóp procentowych mikropożyczek. Program Wsparcia Kredytowego powstał z inicjatywy ZMVA, która zainicjowała partnerstwo z Biurem Burmistrza Miasta Zalaegerszeg w celu

sprawnego kierowania gminnych pieniędzy na wsparcie mikroprzedsiębiorstw poprzez mikrofinansowanie. Partnerstwo to wspierało jeden z najważniejszych celów burmistrza: stworzenie silnego sektora mikroprzedsiębiorstw, postrzeganego jako skuteczny sposób na zmniejszenie

bezbrobocia, zwiększenie konsumpcji i rozwój lokalnej infrastruktury.

Kontrakt na projekt jest realizowany w latach 2015-2019 i ma dostępny budżet w wysokości 50 milionów forintów (około 160 000 EURO) w ramach partnerstwa, 10 milionów forintów rocznie.

Docelową grupą odbiorców tego produktu są młodzi przedsiębiorcy i przedsiębiorcy inwestujący w okolicy. ZMVA uzupełniła tę usługę także o coaching i mentoring, aby dodatkowo wspierać przedsiębiorców oprócz wsparcia finansowego, w celu zapewnienia większej liczby beneficjentów.

FUNDUSZ POŻYCZKOWY

OŚRODEK PROMOWANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W SANDOMIERZU

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

Cel Dobrych Praktyk: Aby zwiększyć dostęp do finansowania i poziomu przedsiębiorczości w rejonie Sandomierza w 2011 r. powstała inicjatywa, we wschodnim regionie Polski - w województwie świętokrzyskim, w formie współpracy pomiędzy Urzędem Marszałkowskim w Kielcach (administracja samorządowa) a Ośrodkiem Promowania Przedsiębiorczości w Sandomierzu. To partnerstwo wsparło fundusz pożyczkowy Ośrodka dzięki stworzeniu projektu pilotażowego współfinansowanego z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki EFS w Polsce w okresie programowania na lata 2007-2013. W ramach tego partnerstwa dokapitalizowanie funduszu pozwoliło Ośrodkowi stworzyć możliwości rozwoju dla przedsiębiorców poprzez dostęp do kapitału (w postaci mikrokredytów i

większych pożyczek) na wczesnych etapach rozwoju biznesu, zwykle uznawanych za najważniejszy etap, w którym uzyskanie finansowania z głównego sektora finansowego jest zwykle trudne lub wręcz niemożliwe. Pożyczki udzielane są na preferencyjnych warunkach, np. prowizje 0%, sześciomiesięczny okres prolongaty i okres 5 lat, minimalny wkład własny w wysokości 20%, oprocentowanie w wysokości 3,16%, a przyznany kapitał rozpoczyna się od ok. 1100 EURO i może wzrosnąć do ok. 60 000 EURO. Ośrodek udziela pożyczek wspólnie ze wsparciem niefinansowym (w ramach środków EFS) w formie porad i szkoleń dla start – up`ów i przedsiębiorców.

REALIZACJA SYSTEMU IT CREDITINFO W KONTEKŚCIE NORWESKIM

Mikrofinansowanie Norwegia

Cel Dobrych Praktyk: Zwiększenie zasięgu usług finansowych i niefinansowych dzięki przyjęciu zintegrowanego systemu informatycznego obsługującego zarówno MIF jak i beneficjenta niezależnego od lokalizacji - MFN na obszarach wiejskich i w miastach przebadał system informatyczny obydwu sieci w Holandii i Credinfo na Węgrzech, po czym zdecydowali się na replikację Credinfo do użytku w Norwegii.

Celem zastosowania systemu Credinfo w Norwegii było umożliwienie dotarcia do większej liczby klientów dysponujących mniejszymi zasobami, a jednocześnie edukowanie, promowanie i łączenie przedsiębiorców. Credinfo jest wykorzystywane do internetowych biznes planów/ wniosków kredytowych, przeglądów przez komitet pożyczkowy, promowanie przedsiębiorstw poprzez umożliwienie przedsiębiorcom tworzenia mikro-stron, oraz

ułatwianie procesu udzielania pożyczek grupowych członkom, którzy mogą przeglądać wnioski o pożyczkę każdego innego partnera przed głosowaniem jako grupa. Credinfo.no umożliwia dostęp do mikrofinansowania w Norwegii i pozwala dotrzeć do klientów bez względu na duże odległości w kraju. Wszystkie aplikacje i oceny odbywają się online, a dodatkowi

"eksperti" mogą z łatwością zostać włączeni w proces oceny pożyczki. Statystyki są łatwiejsze do zebrania w systemie. Można go łatwo przenieść do innych instytucji, ponieważ moduły tłumaczeniowe są zintegrowane i mogą zostać włączone lub wyłączane w zależności od indywidualnych potrzeb organizacji.

COOPFIN MICROCREDIT TO COOPERATIVES' MEMBERS

REGIONE AUTONOMA
DELLA SARDEGNA

Autonomiczny Region Sardynii, Departament Pracy

Cel dobrych praktyk: Wzmocnienie aktywów małych kas spółdzielczych poprzez finansowanie i wkład jej członków.

COOPFIN została założona w latach 90-tych w ramach podpisanej umowy publiczno-prawnej pomiędzy stowarzyszeniami spółdzielni przedsiębiorców (partnerów firmy) a Autonomicznym Regionem Sardynii (Włochy). W ciągu tych lat COOPFIN aktywnie wspierało regionalne spółdzielnie poprzez kredyty i inwestycje kapitałowe, a od 2016 roku oficjalnie jest uznawany jako Operator Mikrokredytów przez Bank Włochy. Słaba kapitalizacja mikro-kas spółdzielczych jest jednym z głównych ograniczeń we wzroście ze względu na niską zdolność finansową członków kas spółdzielni

oraz trudności w dostępie do tradycyjnych kanałów kredytowych. Z tego względu, od 2001 do 2012, COOPFIN wdrożył inicjatywę MICROCREDIT w celu wzmocnienia aktywów małych spółdzielni poprzez zapewnienie mikroprzedsiębiorstwom dostępu do pożyczek dla członków spółdzielni (do 10 000 EURO na każdego członka, okres zwrotu: 7 lat z dwuletnim okresem karencji; oprocentowanie ustalone na 5%, ex-ante i ex-post usługi finansowe). Integracja pomiędzy usługami finansowymi świadczonymi przez COOPFIN oraz usługi nie-finansowe stały się kluczowym czynnikiem sukcesu programu.

PROGRAM "KREDYT DO SUKCESU"

Agencja Rozwoju Regionalnego PORA Koprivnica Križevci Country

Cel dobrych praktyk: Oferta dla przedsiębiorców i mikroprzedsiębiorstwa tańszych linii kredytowych poprzez subsydiowanie stóp procentowych.

W ramach ogólnokrajowego programu "Kredyt do sukcesu", chorwackie Ministerstwo Biznesu i Rzemiosła (MINPO) opracowało model partnerstwa z pośrednikami finansowymi i lokalną administracją, aby oferować mikroprzedsiębiorcom przystępne pożyczki.

Program oferuje 5% spłatę odsetek od dotacji ze strony ministerstwa, gdzie banki komercyjne zazwyczaj obciążają mikroprzedsiębiorstwa 8%

odsetkami. W niektórych regionach dalsze zaangażowanie administracji regionalnych i lokalnych pozwala na większą redukcję stóp procentowych. Pożyczki oferowane w ramach tego programu wahają się od 4.000 EURO do 26 000 z maksymalną stopą procentową wynoszącą 3% (redukcja do 2% w przypadku zaangażowania władz lokalnych). Kryteria kwalifikacji są takie same jak w przypadku tradycyjnych pożyczek i zostały ustalone przez chorwacką agencję dla MŚP we współpracy z MINPO.

Autonomiczny Region Sardynii, Departament Pracy

REGIONE AUTONOMA
DELLA SARDEGNA

Cel dobrej praktyki: wykorzystanie funduszy EFS dostarczających mikropożyczki w celu wsparcia dla osób mających trudności z dostępem do tradycyjnych kanałów kredytowych na rozpoczęcie firmy.

Ustanowiony w 2009 roku przez Autonomiczny Region Sardynii **Fundusz Mikrokredytowy**, finansowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, wspiera tworzenie mikroprzedsiębiorstw przez grupy przebywające w niekorzystnej sytuacji (imigranci, osoby niepełnosprawne, byli więźniowie itp.) lub osoby w ryzyku ubóstwa i wykluczenia społecznego ze względu na obecną sytuację gospodarczą (50+, bezrobotni, kobiety i młodzież).

Fundusz ma następujące cechy: I) mikropożyczki w kwocie 5000-25 000 EURO; II) zwrot w wysokości 0% odsetek i bez zabezpieczenia;

III) spłata w miesięcznych ratach (bez odsetek, z wyjątkiem opóźnień);
IV) okres zwrotu: 5 lat z 6 lub 12-miesięcznym okresem karencji.

Mikropożyczki są wypłacane bezpośrednio przez regionalną instytucję finansową SFIRS SpA, która odpowiada za strategię inwestycyjną i planistyczną, wybór beneficjentów za pośrednictwem otwartych naborów, zarządzanie portfelem, monitorowanie i kontrolę finansów przekazywanych beneficjentom i informowanie Instytucji Zarządzającej EFS o postępach w realizacji.

Dzięki sukcesowi programu został on przedłużony na lata 2014-2020: w nowym okresie mikropożyczki mogą zostać uzupełnione o usługi niefinansowe poprzez Program Imprintingu.

METODOLOGIA OCENY RYZYKA CEEI BURGOS

Europejskie Centrum Biznesu i Innowacji w Burgos (CEEI Burgos)

Cel Dobrych Praktyk: Opracowanie metodologii oceny ryzyka, która pozwala na wypłatę mikropożyczek biznesowych bez pytania o gwarancje / zabezpieczenia.

W ramach partnerstwa z Prowincją Burgos, CEEI-Burgos zarządza funduszem mającym na celu dostarczanie mikrokredytów biznesowych mikroprzedsiębiorcom i małym przedsiębiorstwom zlokalizowanym głównie na obszarach wiejskich. W związku z realizacją projektu Interreg IVC pod nazwą DIFASS, CEEI Burgos opracował metodologię oceny ryzyka ad hoc.

Wdrożona i przetestowana przez ponad 5 lat metodologia pozwala CEEI Burgos służyć przedsiębiorcom z obszarów wiejskich bez zwracania się o zabezpieczenia.

Metodologia opiera się na kompleksowym podejściu opartym na połączeniu szerokiego zakresu technik oceny (w tym współczynnika ryzyka, strukturalnej analizy operacyjnej, oceny kredytowej czy negatywnej historii kredytowej).

Pobierz wszystkie Dobre Praktyki w ramach jednej publikacji wykonanej przez Europejską Sieć Mikrofinansowania (EMN):

www.microfinancegoodparctices.com lub www.interregeurope.eu/atmforgesmes/library/

O WIZYTACH STUDYJNYCH – NAUKA I DZIELENIE SIĘ DOŚWIADCZENIAMI

FEJÉR ENTERPRISE AGENCY (LP)

“Podczas realizacji projektu „ATM dla MSP” zorganizowaliśmy łącznie 6 Wizyt Studyjnych, gdzie zapoznaliśmy się z konkretnymi dobrymi praktykami z różnych krajów Europy. W Offenbach dowiedzieliśmy się, jak eksperci i partnerzy mogą wspólnie pracować nad zagadnieniami mikrofinansowania w interaktywny sposób. Podczas drugiej Wizyty Studyjnej w Oslo norweski partner podzielił się z nami tym, jak zintegrować ludzi z różnych kultur w mikrofinansowaniu. Centro Europeo de Empresas e Innovación Burgos (CEEI Burgos) zaprezentowało możliwości udzielania pożyczek dla przedsiębiorstw wiejskich poniżej 25 000 EUR bez konieczności udzielania gwarancji i na korzystnych stopach procentowych (1,5% -3%).

Ponadto na Sardinii zobaczyliśmy, w jaki sposób rząd wspierał sektor MŚP i mikrofinansowanie za pomocą różnych środków finansowych. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego pokazał, jak pożyczki i współfinansowane przez EFS wsparcie niefinansowe mogą pomóc osobom z dobrymi pomysłami i umiejętnościami do rozpoczęcia nowej działalności, ale o niewystarczającym kapitale. Ponadto, ostatnia wizyta studyjna została zorganizowana przez Regionalną Agencję Rozwoju PORA Koprivnica Križevci w Koprivnicy, która była świetnym sposobem zamknięcia fazy interaktywnej i uczenia się naszego projektu.

Być może najważniejszą lekcją jest to, że kiedy chcemy opracować narzędzie do rozwiązania problemu społecznego, musimy zawsze zacząć od analizy problemu i przydzielić najbardziej odpowiednie narzędzia, aby go rozwiązać. W naszym przypadku głównym problemem społecznym jest to, że istnieje

wiele osób - nawet w krajach uprzemysłowionych - które nie mogą mieć dostępu do kredytów w sektorze bankowym, jeśli chcą prowadzić niezależną działalność i utrzymać siebie i swoją rodzinę z tej działalności.

Wynika to z faktu, że zaspokojenie tych potrzeb pożyczkowych jest zbyt ryzykowne i nie jest opłacalne dla banków z powodu niewielkiej kwoty pożyczek. Potencjalnym narzędziem do rozwiązania tego problemu jest zapewnienie dostępu do mikrokredytów w większym zakresie dla osób wykluczonych z usług bankowych. Organizacje, które finansują i udzielają małych pożyczek takim osobom, są nazywane instytucjami mikrofinansowania.

Może się wydawać oczywiste, że jeśli będziemy wspierać i rozwijać ten sektor mikrofinansów, będziemy w stanie rozwiązać ten problem społeczny".

MINISTERSTWO INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ FINANSAMI PROGRAMÓW ROZWOJU GOSPODARCZEGO (PP2)

"Miasto Offenbach spotyka się z wieloma specyficznymi wyzwaniami (sąsiedztwo Frankfurtu nad Menem, różnorodność obywateli, itp.) - stąd bardzo interesującym było móc zobaczyć, jak KIZ Sinnova, wraz z innymi lokalnymi aktorami, nieustannie wprowadza innowacje i dostosowuje swoje programy mikrofinansowania w celu sprostania oczekiwań rynku.

W Kielcach zaangażowanie lokalnych interesariuszy w nasze wydarzenie było bardzo intensywne. Regionalni i lokalni przedstawiciele zaprezentowali wiele odpowiednich działań w zakresie mikrofinansowania i mieliśmy okazję poznać ostatecznych odbiorców programów mikrofinansowania, co było naprawdę wspaniałe!

Jesteśmy wdzięczni Agencji Rozwoju PORA za organizację tak wspaniałej wizyty studyjnej, podczas której mieliśmy okazję poznać lokalny kontekst, poznać przydatne regionalne i krajowe inicjatywy w zakresie mikrofinansowania oraz poznać odnoszących sukcesy przedsiębiorców z Koprivnica, którzy dobrze wykorzystują produkty mikrofinansowania.

Europejskie Centrum Biznesu i Innowacji w Burgos (CEEI-Burgos -PP3). Partnerzy projektu spotkali się w Burgos (Hiszpania) w maju 2017 r., aby omówić sposoby adresowania usług mikrofinansowania do grup priorytetowych, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii równości płci. Po intensywnych i owocnych warsztatach, podczas których wszyscy partnerzy pokazali i objaśniali wybrane dobre praktyki, wizyta w rządach prowincji Burgos, jednego z głównych interesariuszy CEEI-Burgos, pozwoliła uczestnikom lepiej zrozumieć narzędzie mikro kredytowania. Po warsztatach przeprowadzono kolejną wizytę u jednego przedsiębiorcy, któremu przyznano mikrokredyt.

FUNDACJA NA RZECZ PROMOCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI w ZALA (WĘGRY) (5)

Dla nas, fryzjer poznany podczas wizyty studyjnej w Koprivnicy był bardzo zachęcającym przykładem. Dwoje całkowicie nowych przedsiębiorców odniosło sukces - otworzyło wspólną firmę, która działa z powodzeniem od samego początku. Jest to bardzo dobry przykład sukcesu i znaczenia mikrofinansowania.

Studio kreatywne IRMA było kolejnym doskonałym przykładem podczas ostatniej podróży studyjnej w Koprivnicy. Przedsięwzięcie zostało otwarte zaledwie kilka tygodni temu dzięki wsparciu programu samozatrudnienia. Firma jest pełna możliwości. To nowoczesne przedsiębiorstwo ma jasną drogę do wejścia na międzynarodowy rynek."

PORA AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO POWIATU KOPRIVNICA KRIŽEVCI COUNTY (PP7)

"Identyfikacja dobrych praktyk pomiędzy partnerami projektu i interesariuszami, którzy tworzą i wdrażają programy mikrofinansowania, była kontynuowana podczas wyjazdu studyjnego zorganizowanego w Chorwacji, w powiecie Koprivnica Križevci, gdzie partnerzy projektu przedstawili konkretne przykłady tego, jak pracują nad promowaniem lokalnych źródeł mikrofinansowania i inicjatyw przedsiębiorczych. Podczas wizyty było to szczególne wyróżnienie dla gospodarza, który zaprezentował partnerom projektu udane przykłady przedsiębiorców, którzy rozpoczęli działalność za pomocą różnych środków mikrofinansowych. W ten sposób, dzięki ostatniej wizyty studyjnej, kontakty biznesowe i przyjaźń nawiązana dzięki temu projektowi zostały jeszcze bardziej wzmocnione, a wszyscy partnerzy projektu nadal będą spokojnie pracować nad środkami mikrofinansowania i programami w swoich regionach"

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO (PP9)

"Wracając do wizyt studyjnych organizowanych przez partnerów projektu, zainspirowaliśmy się spotkaniami w mieście Offenbach w październiku 2016 r. Pracowaliśmy intensywnie, podzieleni na małe grupy w interaktywnym warsztacie, który skupiał się na różnych aspektach mikrofinansowania. Bazując na tym doświadczeniu zorganizowaliśmy podobną sesję interaktywną podczas naszej wizyty studyjnej do Polski w Kielcach, Sandomierzu i Starachowicach w 2017 roku. Zapewniliśmy również prezentacje lokalnych interesariuszy zaangażowanych w naszą regionalną sieć mikrofinansowania.

Wizyty studyjne są świetnym narzędziem, ponieważ widzimy w bardzo bezpośredni sposób różne modele mikrofinansowania, spotykamy ludzi, którzy korzystają z systemu i uczymy się historii sukcesu, takich jak: imigranci w pełni zintegrowani w norweskim społeczeństwie z lokalnymi przedsiębiorcami. "

"Zidentyfikowane Dobre Praktyki podkreślające wykorzystanie publicznych / prywatnych funduszy w celu zwiększenia liczby mikropożyczek w Europie są cennym źródłem inspiracji do rozpoczęcia kształtowania innowacyjnych modeli partnerstwa w sektorze mikrofinansów.

Wizyta w Offenbach była bardzo interaktywna i dała nam możliwość nie tylko poznania lepszych działań partnerów projektu, ale także wspólnej pracy nad nowymi pomysłami służącymi klientom mikrokredytów! "

DWA NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI PROJEKTU: FILM I WIEDZA

FILM PROJEKTOWY

Ukazuje prawdziwych klientów i pokazuje korzyści z mikrofinansowania.

Celem filmu jest kompleksowe przedstawienie doświadczeń projektowych decydom we wszechstronny sposób.

Film porusza 3 główne tematy:

Podstawowa wiedza na temat mikrofinansowania, aby zrozumieć przesłanie, które chcemy przekazać

Dobre praktyki, odpowiednie doświadczenia i rekomendacje dzielone podczas realizacji projektu

Prawdziwe historie klientów, pokazujące korzyści z mikrofinansowania z punktu widzenia klienta, w emocjonalny sposób.

Film jest kręcony przy użyciu najnowszej technologii i podąża za profesjonalnym scenariuszem w odniesieniu do:

Długość filmu projektu wynosi od 30 do 60 minut, w zależności od długości wywiadów.

Wywiady zostały nagrane w lokalnym języku, aby podkreślić międzynarodową cechę projektu. Ostateczna wersja będzie w języku angielskim, z podpisami tam, gdzie to konieczne.

Projekt wideo porusza ważne wydarzenia z projektu "ATM dla MŚP". Zawiera wywiady z partnerami projektu i prawdziwymi klientami, którzy opowiadają, w jaki sposób mikrofinansowanie pomogło im w dalszym rozwoju. Film wyraźnie pokazuje, że mikrokredyty są jedyną drogą wyjścia z wykluczenia finansowego i mogą dosłownie zmienić życie przedsiębiorców prowadzących małe firmy.

STUDIUM PROJEKTU

W studium przeanalizowano ramy prawne mikrofinansowania w regionach partnerskich, wykorzystanie środków publicznych w programach mikrofinansowania i wdrożenie europejskich programów w mikrofinansowaniu. W dobie pokryzysowej podjęto znaczące interwencje zarówno przez Unię Europejską, jak i państwa członkowskie, aby złagodzić warunki, w których MŚP mogą pozyskiwać kapitał na rynku finansowym. Niemniej jednak nadal konieczne są liczne wysiłki w celu usunięcia przeszkód w dostępie do finansowania i eliminacji wykluczenia finansowego; Mikrofinansowanie oferowane przez różne instytucje w całej Europie ponownie stało się kluczowym instrumentem. W perspektywie krótkoterminowej pomaga zrealizować przyszłe, jeszcze nieobjęte finansowaniem projekty. Inwestycje w średnim i długim okresie poprawiają konkurencyjność przedsiębiorstw, prowadzą do

otwarcie nowych miejsc pracy i ostatecznie przyczynienie się do podniesienia jakości życia. Ponadto, nie można przecenić znaczenia społecznych aspektów zmniejszania nierówności, ubóstwa i promowania rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

W związku z powyższym przeprowadzono badania z udziałem dziesięciu partnerów projektu z siedmiu różnych państw członkowskich UE (Węgry, Hiszpania, Niemcy, Włochy, Chorwacja, Polska, Belgia) i Norwegii. Partnerzy obejmowali szereg instytucji, a mianowicie instytucje zarządzające, instytucje mikrofinansowe i organizacje, którym powierzono rozwój przedsiębiorstw. Oprócz ogólnego przeglądu sytuacji i zagadnień związanych z mikrofinansowaniem w Europie przeprowadzono pogłębione badanie dotyczące doświadczeń z finansowaniem MŚP i mikrofinansowaniem w sześciu państwach członkowskich UE (Węgry, Włochy, Niemcy, Hiszpania, Chorwacja, Polska) .

PRZESŁANIE PROJEKTU

Projekt "ATM dla MŚP" postrzega mikrofinansowanie jako kluczowy czynnik sprzyjający włączeniu społecznemu w regionach, a zatem poprawia środowisko lokalnych polityk w celu generowania nowych projektów i inicjatyw w dziedzinie mikrofinansowania.

BĄDŹ Z NAMI W KONTAKCIE:

www.interregeurope.eu/atmforsmes/

@AtmSmes

ATM for SMEs
Interreg Europe

